

SZKOŁA BEZ OCEN

Czy to możliwe?

Zielona Góra 27 września 2019

Jarek Durszewicz

Dyrektor szkoły – szkoła podstawowa z przedszkolem 7 lat, eksperymentalne gimnazjum i liceum 9 lat, szkoła podstawowa po reformie – 3 rok.

Nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie,

Trener, szkoleniowiec w projektach systemowych realizowanych przez Uniwersytet Jagielloński – 6 lat.

Edukator w publicznych i niepublicznych ośrodkach doskonalenia nauczycieli.

SZKOŁA, KTÓREJ BYĆ
NIE POWINNO

CZYLI

PRUSKI
FUNDAMENT

OCENA I JEJ ROLA

SPOJRZENIE

CZTERY
PERSPEKTYWY

SKUTKI PARCIA NA
OCENĘ

BADANIA

POWIERZCHOWNOŚĆ
DZIAŁAŃ SZKOŁY –
BRAK KOMPETENCJI

CO W ZAMIAN

DZIAŁANIE

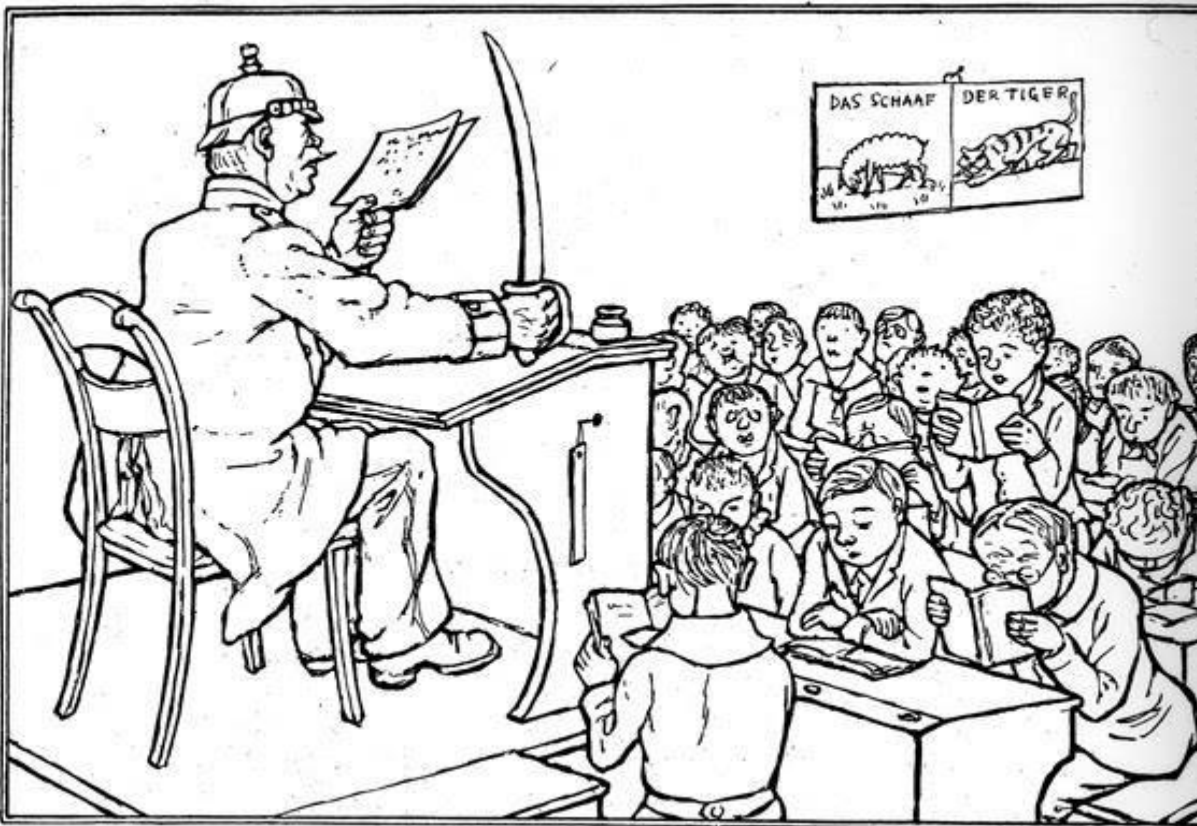
DZIAŁANIE i MYŚLENIE
SAMODZIELNOŚĆ
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
WSPÓŁPRACA

Szkoła, której być nie powinno

bp bildarchiv preussischer kulturbesitz

Fortschritt im Schulwesen

(2b. 2b. Heine)

In den preussischen Schulen soll jetzt als neues Unterrichtsfach Staatsbürgerkunde eingeführt werden. Es ist wohl selbstverständlich, daß der Unterricht von Schulreuten erteilt wird.

Szkoła, której być nie powinno

Szkoła, której być nie powinno

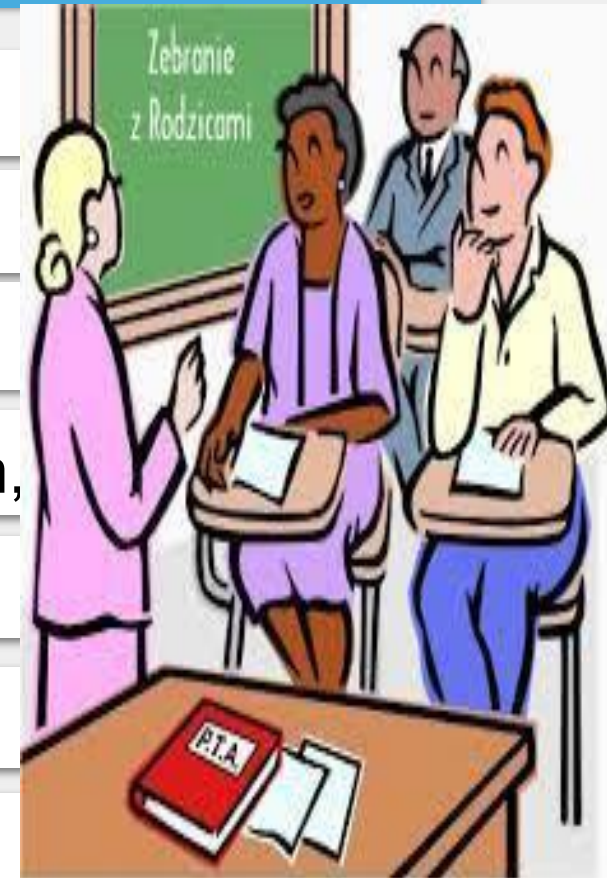

OCENA – CZTERY PERSPEKTYWY

PERSPEKTYWA RODZICA

- wiem na ile się uczy,
- wiem, czy załatwiać korepetycje,
- mogę porównać z innymi,
- mogę pochwalić się rodzinie, znajomym,
- mam narzędzie kontroli nad dzieckiem,
- mogę dać mu nagrodę lub karę,
- wiem w czym go przypilnować,

PERSPEKTYWA UCZNIĄ

czy jestem dobry czy słaby albo beznadziejny,

żeby czuć się ważnym w klasie lub nikim,

aby zaliczyć sprawdzian, odpowiedź,

po to, by dostać nagrodę, uniknąć kary,

by pochwalić się przed kolegami, rodziną,

aby móc grać na komputerze,

potwierdzić, że dobrze się nauczyłem,

żeby wiedzieć nad czym muszę przysiąc,

PERSPEKTYWA NAUCZYCIELA

statystyka,

żeby zobaczyć jak się uczą,

żeby porównać,

aby zobaczyć, czy dobrze uczę,

by ocenić, czy ilość ocen jest wystarczająca,

aby móc wyliczyć średnią,

aby powiedzieć uczniom, co mają poprawić.

PERSPEKTYWA ORGANU PROWADZĄCEGO

Zaszeregowanie szkoły w rankingu.

Wręczenie nagród wójta, burmistrza, prezydenta.

CO „ROBI” OCENA

Stopień tylko pozornie mobilizuje do nauki: - To nauka dla stopni, a nie dla wiedzy i umiejętności. W ten sposób mało wartościowa motywacja zewnętrzna zaczyna nieodwracalnie zastępować naturalną ciekawość świata, chęć zdobywania wiedzy i umiejętności. Dla uczniów staje się ważniejsza ocena, niż satysfakcja z tego, że stają się mądrzejsi i więcej potrafią.

Jacek Strzemieczny CEO

<https://www.newsweek.pl/polska/brak-ocen-w-szkole-czy-mozna-uczyc-bez-dobrych-i-zlych-stopni-newsweekpl/1hmpz3d>

CO „ROBI” OCENA

stygmatyzuje,

zabija kreatywność,

powoduje agresję,

hierarchizuje zespół,

powoduje brak uczenia się,

służy zadowoleniu, bądź niezadowoleniu rodziców,

frustruje,

CO „ROBI” OCENA

powoduje poczucie niesprawiedliwości,

powoduje poczucie winy – nie nauczyłem się,

bywa przyczyną wykluczenia,

nie mierzy wysiłku, który został włożony,

jest często nieadekwatna do włożonego wysiłku,

zaniża samoocenę w przypadku złej oceny,

wystawiana nie za to co wiemy, lecz czego nie wiemy,

OCENIANIE

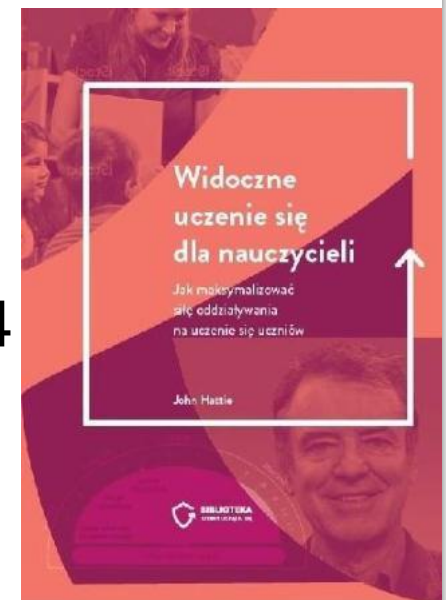
Ocenianie jest mechanizmem, który dotyczy jednej z najbardziej istotnych sfer psychicznych człowieka, a mianowicie jego wartości, pozycji wśród innych, akceptacji, rzutu na samoocenę, a więc ma bezpośredni wpływ na konstrukcję psychiczną jednostki i jej dalszy rozwój.

UCZENIE SIĘ

John Hattie jest profesorem Uniwersytetu Melbourne w Australii, badał on czynniki wpływające na proces uczenia się uczniów.

W jego badaniach czynniki wpływające pozytywnie na proces przybierały wartość powyżej 0,40.

Samocena osiągnęła współczynnik 1,44

SKUTKI PARCIA NA OCENĘ

PROBLEMY UCZNIÓW

analizowanie tekstów, obrazów, zjawisk;

umiejętność wyrażania własnego zdania;

ocena zjawisk, postaci, wydarzeń;

wyszukiwanie informacji z różnych źródeł i tworzenie;

stawianiem hipotez, argumentowaniem;

swobodą wypowiedzania się;

uzasadnianiem swojego zdania;

PROBLEMY UCZNIÓW

znajomością technik uczenia się;

umiejętności skupienia się na zadaniu;

organizacja pracy;

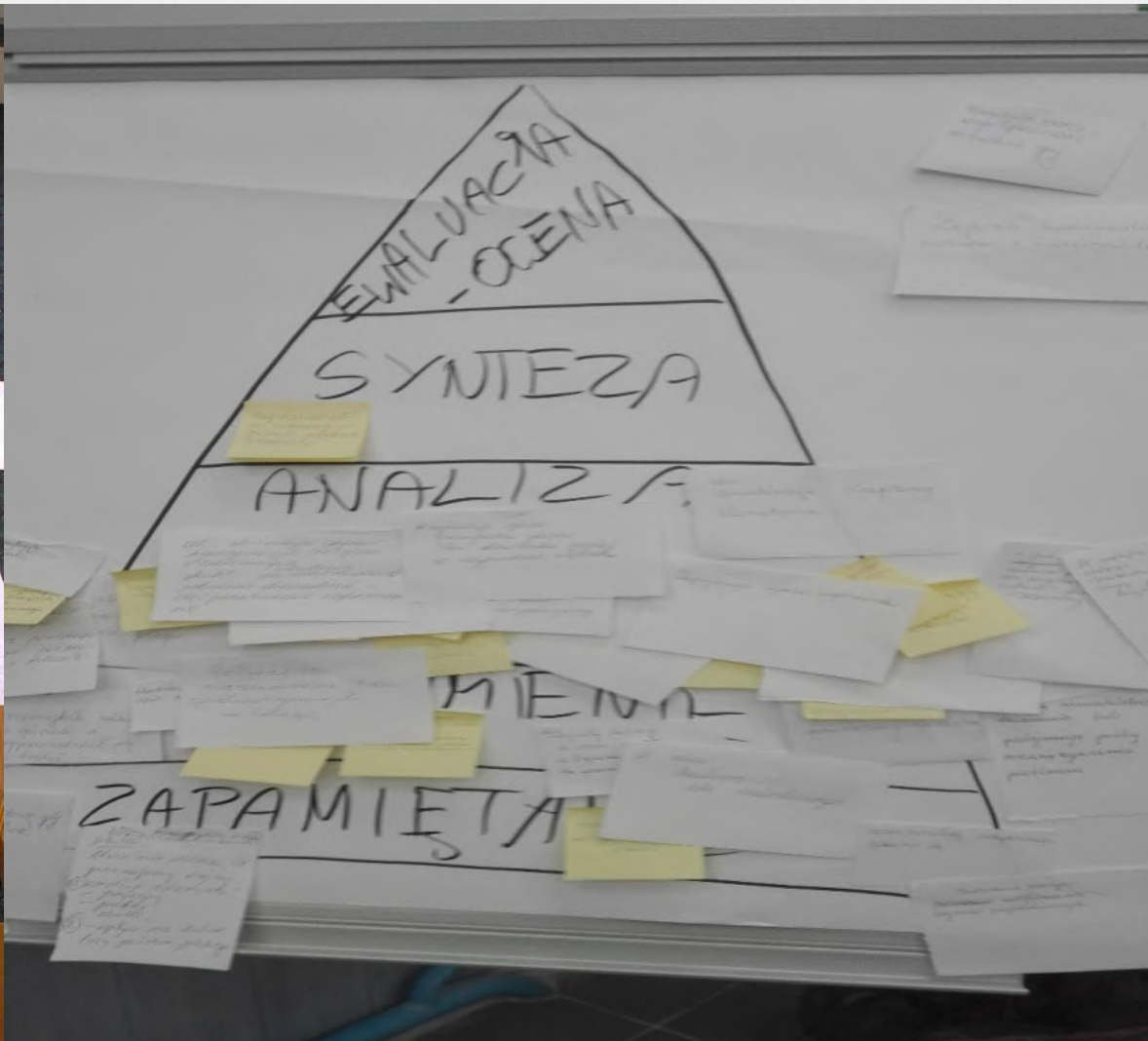
tworzenie własnych tekstów;

uzasadnianiem swojego zdania;

współpracą w celu osiągnięcia celu;

...

CELE NAUCZYCIELI

DLACZEGO TAK JEST ?

ponieważ brak czasu,

„gonimy” za ocenami,

realizujemy podstawę programową,

musimy zrealizować podręcznik,

przygotowujemy do egzaminu,

musimy zdążyć z materiałem,

... .

KOMPETENCJE KLUCZOWE

kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia info,

kompetencje w zakresie wielojęzyczności;

kompetencje matematyczne oraz w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,

kompetencje cyfrowe,

kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie uu się,

kompetencje obywatelskie,

kompetencje w zakresie przedsiębiorczości,

kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kult.

KIEDY UCZEŃ MYŚLI

TWORZENIE

projektuje
konstruuje
wymyśla
tworzy nowe
pisze własne
teksty

OCENA

krytykuje
testuje
monitoruje
wykrywa
recenzuje

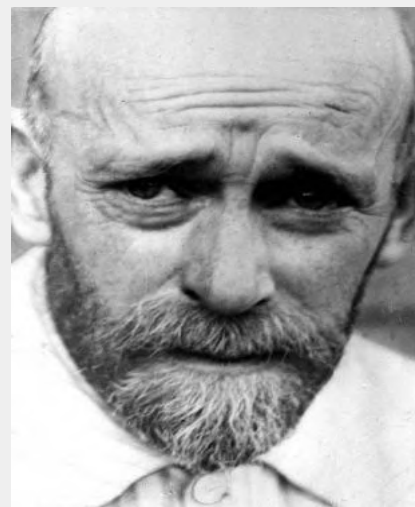
ANALIZA

organizuje
znajduje
sprawdza
porównuje
znajduje

integruje

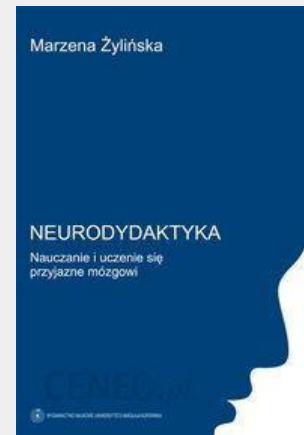

CO W ZAMIAN ?

Edward Deci, Richard Ryan
Uniwersytet w Rochester.

POTRZEBA KOMPETENCJI

POTRZEBA AUTONOMII

POTRZEBA ZWIĄZKU Z INNYMI

STRATEGIE PROCESU UCZENIA

Określanie i wyjaśnianie uczniom celów uczenia się i kryteriów sukcesu.

Organizowanie w klasie dyskusji, zadawanie pytań i zadań dających informacje, czy i jak uczniowie się uczą.

Udzielanie uczniom takiej informacji zwrotnej, która przyczyni się do ich widocznych postępów.

Umożliwianie uczniom, by korzystali wzajemnie ze swojej wiedzy i umiejętności.

Wspomaganie uczniów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA

Nauka myślenia jako główny cel,

Rozwój poprzez inspirowaną aktywność i szacunek dla każdego ucznia,

Swobodna ekspresja plastyczna i muzyczna,

Ograniczenie stosowania podręczników,

Ograniczenie zadań domowych na rzecz aktywności na

Działania skierowane na rozwiązywanie problemów,

Swobodny rozwój uczniów.

ORGANIZACJA SZKOŁY TAK ABY:

Poszukiwali i selekcjonowali informacje,

Dokonywali analizy, syntezy i na tej podstawie wyciągali wnioski,

Eksperymentowali, doświadczali,

Swoje działania wiązali z życiem codziennym,

Czytali lektury i inne teksty,

Stawiali tezy i potrafili je uzasadnić za pomocą argum.

ORGANIZACJA SZKOŁY TAK ABY:

Przygotowywali prezentacje,

Prezentowali publicznie przygotowane prezentacje i inne wytwory,

Porównywali, oceniali, wyrażali własne zdanie,

Celowo korzystali z technologii,

Tworzyli nowe,

Treści opisane w podstawie programowej są narzędziem do osiągnięcia celów kształcenia, w tym rozwinięcia u dzieci kompetencji kluczowych.

Brigadeiro

Risotto ze szpinakiem

Coxinha de Galinha

Bulion drożdżowy z silycom leucocernym i olejem
smalcem WYMIARY 2 kostki
szalotka 1 sztuka
cebula 1 sztuka
czaj do czarna 3 szklanka
mleko 2 szklanka 2 sztuka
sól 1 łyżki
marmelada aragonska 150 g
mąka 1 łyżka
masło 50 g
sól do smaku
papryka do smaku
sól do smaku

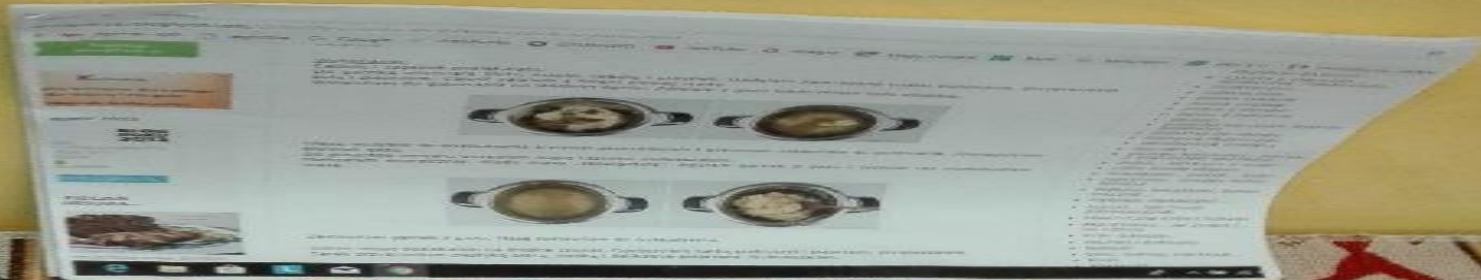
Dodaj wszystkie
do listy zakupu

Przygotowanie

1. Bulion rozpuść w 500 ml wrzącej wody.
2. Cebulę obierz, pokrój w kostkę.
3. Nul podważ na tyłce oleju na szklankę i woli
podlej stopniowo bulionem i mieszaj
tędy męka, ale nieprzegotowane.
4. Mieszaj powoli w kotle, dopraw solą
i papryką. Podsmaż na oleju. Dodaj
i smaż przez 5 minut.

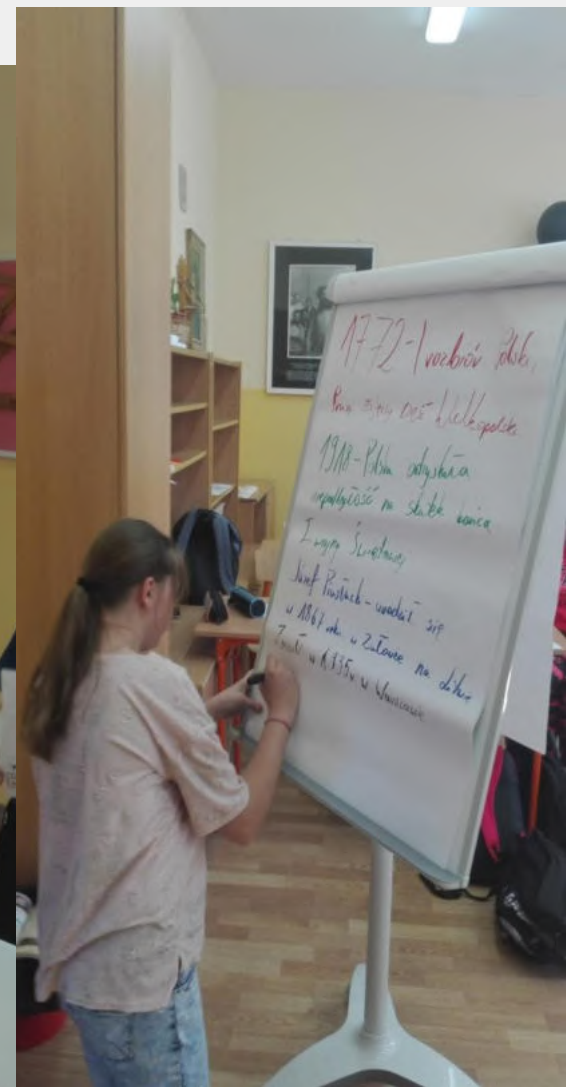
Coxinha de Galinha

USTAWA
z dnia 7 września 1991 r.
o systemie oświaty

(Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 761)

Udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 22 lutego 2019 r.

w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania
uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych

Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz **przekazywanie uczniowi informacji** o jego osiągnięciach edukacyjnych **pomagających w uczeniu się**, poprzez wskazanie, **co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.**

Najważniejszy szkolny dokument, który tworzą nauczyciele. W nim znajduje się wewnętrzny system oceniania, który określa wszystkie zasady oceniania obowiązujące w szkole. Każdy nauczyciel ma na to wpływ.

Lp.	Nazwa sprawności, odznaki ?	POZIOM	OPIS KRYTERIÓW	ZALICZENIE	INFORMACJE DLA UCZNIĄ
1.	RODZINNY HISTORYK	I	<p>1. Zebrał materiały, przyniósł je do szkoły i wykonał drzewo genealogiczne swojej rodziny.</p> <p>2. Posługując się wykonanym przez siebie drzewem genealogicznym, z wykorzystaniem innych pamiątek, opowiedział historię swojej rodziny.</p>		
		II	<p>1. W trakcie opowieści o historii swojej rodziny, na tle wykonanego drzewa genealogicznego, wykorzystał przyniesiony album, kronikę, inne pamiątki i dokonał oceny roli swojej rodziny w życiu swojej miejscowości.</p> <p>2. Wykonał prezentację komputerową, według dodatkowo ustalonych kryteriów – reportaż przedstawiający tydzień z życia swojej rodziny i zaprezentował ją klasie.</p>		

Symbol	Sprawność	Uczeń:	Kiedy zdobył	Informacje dla ucznia
	1	Tropiciel informacji 5 razy wyszukał informacje kluczowe z tekstów, tabel, diagramów lub wykresów, rysunków; zilustrował je w różnych postaciach.		
	1*	Doskonały tropiciel informacji Jeszcze 5 razy wyszukał informacje kluczowe z tekstów, tabel, diagramów lub wykresów, rysunków; zilustrował je w różnych postaciach.		
	4	Przeliczył: wielokrotności i podwielokrotności (mili-, centy-, hekto-, kilo-, mega-); energię elektryczną wyrażoną w kilowatogodzinach na dżule i odwrotnie;		
		posłużył się: jednostką ładunku;		
		jednostką natężenia prądu;		
		jednostką napięcia;		
		jednostką oporu;		
		jednostkami: amplitudy, okresu, częstotliwości i długości fali.		
	4*	5 razy 4 + przeliczył wielokrotności i podwielokrotności (mikro-, decy-, deka-, giga-, tera-) dla różnych jednostek;		

Jarek Durszewicz
tel. 728 865 802
jarekdurszewicz@wp.pl